

III

*(Acte pregătitoare)***BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ****AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE****din 2 martie 2018****cu privire la o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1092/2010 privind supravegherea macroprudențială la nivelul Uniunii Europene a sistemului financiar și de înființare a unui Comitet european pentru risc sistemic****(CON/2018/12)**

(2018/C 120/03)

INTRODUCERE ȘI TEMEI JURIDIC

La 27 noiembrie 2017, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Consiliului Uniunii Europene o solicitare de emiteră a unui aviz cu privire la o propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1092/2010 privind supravegherea macroprudențială la nivelul Uniunii Europene a sistemului financiar și de înființare a unui Comitet european pentru risc sistemic ⁽¹⁾ (denumit în continuare „regulamentul propus”).

Competența BCE de a emite un aviz se întemeiază pe articolul 127 alineatul (4) și pe articolul 282 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, întrucât regulamentul propus conține dispoziții care au incidență asupra contribuției Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC) la buna desfășurare a politicilor promovate de autoritățile competente în ceea ce privește supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și stabilitatea sistemului financiar, în temeiul articolului 127 alineatul (5) din tratat, precum și asupra misiunilor specifice conferite BCE cu privire la supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și funcționarea Comitetului european pentru risc sistemic (CERS), astfel cum este prevăzut la articolul 127 alineatul (6) din tratat. În conformitate cu articolul 17.5 prima teză din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

OBSERVAȚII GENERALE

Regulamentul propus face parte dintr-un pachet cuprinzător de propuneri menit să consolideze Sistemul european de supraveghere financiară (SESF), care este compus din cele trei autorități europene de supraveghere (AES) și CERS. BCE consideră că, încă de la înființare, CERS a jucat un rol central și plin de succes în ceea ce privește prevenirea sau reducerea riscurilor sistemice la adresa stabilității financiare din Uniunea Europeană care pot apărea în cadrul sistemului financiar ⁽²⁾.

În consecință, BCE sprijină numărul limitat de modificări cu scop bine definit ale cadrului de guvernare și operațional al CERS propuse de Comisia Europeană, care vizează consolidarea suplimentară a eficienței și eficacității CERS și care vor permite CERS să își îndeplinească mai bine mandatul. Mai exact, BCE consideră că modificările propuse ale Regulamentului (UE) nr. 1092/2010 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ sunt necesare pentru a reflecta în mod adecvat instituirea Mecanismului unic de supraveghere (MUS) ⁽⁴⁾, precum și pentru a asigura capacitatea CERS de a realiza supravegherea macroprudențială a întregului sistem financiar, având în vedere importanța din ce în ce mai mare a finanțării bazate pe piață, în special ca urmare a instituirii uniunii piețelor de capital. În opinia BCE și CERS, BCE este bine plasată pentru a continua să furnizeze CERS sprijin analitic, statistic, financiar și administrativ în conformitate cu

⁽¹⁾ COM(2017) 538 final.

⁽²⁾ Avizul Băncii Centrale Europene din 4 februarie 2015 privind reexaminarea misiunii și a organizării Comitetului european pentru risc sistemic (CON/2015/4) (JO C 192, 10.6.2015, p. 1). Toate avizele BCE se publică pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind supravegherea macroprudențială la nivelul Uniunii Europene a sistemului financiar și de înființare a unui Comitet european pentru risc sistemic (JO L 331, 15.12.2010, p. 1).

⁽⁴⁾ A se vedea „ECB contribution to the European Commission’s consultation on the review of the EU macroprudential policy framework” („Contribuția BCE la consultarea Comisiei Europene cu privire la revizuirea cadrului de politică macroprudențială al UE”) din decembrie 2016 (denumită în continuare „Contribuția BCE”), disponibilă pe website-ul BCE, la adresa www.ecb.europa.eu. A se vedea de asemenea pagina 4 a documentului „ESRB response to the European Commission’s Consultation Document on the «Review of the EU Macro-prudential Policy Framework»” („Răspunsul CERS la documentul de consultare al Comisiei Europene referitor la «Revizuirea cadrului de politică macroprudențială al UE»”) din 24 octombrie 2016 (denumit în continuare „Răspunsul CERS”), disponibil pe website-ul CERS, la adresa www.esrb.europa.eu.

mecanismele existente ⁽¹⁾. În plus, BCE va continua să sprijine CERS pentru a evita duplicarea activităților, beneficiind astfel de avantajele care reies din rolul BCE de a evalua riscurile și din analiza sectorului bancar al statelor membre care participă la MUS.

Totodată, BCE observă că Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 prevede ca CERS să furnizeze AES informațiile necesare pentru îndeplinirea misiunilor acestora, dar nu reglementează schimbul de informații dintre CERS și autoritățile macro-prudențiale din statele membre care au fost înființate după adoptarea acestuia în 2010. În acest context, BCE ar aprecia o inițiativă legislativă menită să revizuiască regimul actual al schimbului de informații prevăzut de Regulamentul (UE) nr. 1092/2010. O revizuire a regimului actual al schimbului de informații ar trebui să permită CERS să furnizeze autorităților macro-prudențiale naționale datele relevante în materie de supraveghere care sunt necesare pentru îndeplinirea mandatelor ce le revin în temeiul legislației naționale, cu condiția existenței unor garanții suficiente pentru asigurarea conformității cu legislația relevantă a Uniunii. De asemenea, ar putea fi necesară o clarificare corespunzătoare pentru a permite membrilor CERS din SEBC și autoritățile de supraveghere să utilizeze informațiile primite din partea CERS în vederea îndeplinirii misiunilor statutare ale acestora.

OBSERVAȚII SPECIFICE

1. Președintele CERS

Regulamentul propus prevede că președintele BCE prezidează CERS, prin aceasta instituindu-se o legătură permanentă între președintele BCE și președintele CERS ⁽²⁾. Deși CERS își păstrează caracterul autonom, acesta a și beneficiat, într-o foarte mare măsură, de vizibilitatea, independența și reputația BCE ⁽³⁾. Astfel cum s-a observat anterior ⁽⁴⁾, având în vedere responsabilitatea care le revine în ceea ce privește contribuția la stabilitatea financiară și expertiza analitică a acestora cu privire la economia reală, piețele financiare și infrastructura de piață, băncile centrale joacă un rol important în politica macro-prudențială. În această privință, BCE furnizează CERS sprijin analitic, statistic, administrativ și logistic. În plus, colaborarea strânsă la nivel tehnic dintre BCE și CERS este asigurată prin reprezentare transversală în Comitetul consultativ tehnic (CCT) al CERS și în Consiliul de stabilitate financiară al BCE. În acest context, atribuirea funcției de președinte al CERS președintelui BCE în conformitate cu articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 subliniază importanța rolului pe care îl joacă băncile centrale în funcționarea CERS ⁽⁵⁾. În consecință, BCE sprijină propunerea Comisiei de a institui o legătură între președintele CERS și președinția BCE.

2. Organizarea CERS

2.1. Procedura de numire a șefului secretariatului CERS

Regulamentul propus stipulează că, atunci când este consultat cu privire la numirea șefului secretariatului CERS, Consiliul general analizează, în cadrul unei proceduri deschise și transparente, gradul de adecvare al candidaților pentru funcția de șef al secretariatului CERS și, de asemenea, informează Parlamentul European și Consiliul cu privire la procedura de consultare ⁽⁶⁾. BCE susține în general propunerea de a consolida rolul șefului secretariatului CERS și ar dori să adauge câteva observații specifice cu privire la rolul BCE în sprijinirea secretariatului CERS și rolul său actual în cadrul procedurii de numire a șefului secretariatului CERS. Secretariatul CERS este asigurat de către BCE și, în acest scop, BCE ar trebui să furnizeze suficiente resurse umane și financiare ⁽⁷⁾. Șeful secretariatului CERS este numit de către BCE, Consiliul general al CERS având competență consultativă ⁽⁸⁾. În acest context, BCE apreciază că această procedură, care conferă Consiliului general al CERS, atunci când este consultat cu privire la numirea șefului secretariatului CERS, sarcina de a evalua gradul de adecvare al candidaților, nu ar trebui să aducă atingere responsabilității finale a BCE de a numi șeful secretariatului CERS, respectându-se în același timp pe deplin procedura de consultare prevăzută la articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1096/2010 al Consiliului ⁽⁹⁾.

2.2. Atribuțiile șefului secretariatului CERS

Regulamentul propus prevede că președintele CERS și Comitetul director pot conferi șefului secretariatului CERS atribuții specifice. Acestea includ, printre altele, gestionarea curentă a secretariatului CERS, coordonarea și pregătirea activităților și a procesului decizional al Consiliului general și elaborarea propunerii de program anual al CERS și implementarea acestuia ⁽¹⁰⁾. BCE apreciază clarificarea atribuțiilor pe care le poate exercita șeful secretariatului CERS.

⁽¹⁾ A se vedea paginile 9 și 10 din Contribuția BCE și pagina 3 din Răspunsul CERS.

⁽²⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (2) litera (a) din regulamentul propus.

⁽³⁾ A se vedea pagina 3 din Răspunsul CERS.

⁽⁴⁾ A se vedea pagina 9 din Contribuția BCE.

⁽⁵⁾ A se vedea punctul 1.2 din Avizul CON/2015/4.

⁽⁶⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (1) litera (a) din regulamentul propus.

⁽⁷⁾ A se vedea considerentul (8) și articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1096/2010 al Consiliului din 17 noiembrie 2010 privind acordarea unor competențe specifice Băncii Centrale Europene referitoare la funcționarea Comitetului european pentru risc sistemic (JO L 331, 15.12.2010, p. 162).

⁽⁸⁾ A se vedea articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1096/2010.

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1096/2010 al Consiliului din 17 noiembrie 2010 privind acordarea unor competențe specifice Băncii Centrale Europene referitoare la funcționarea Comitetului european pentru risc sistemic (JO L 331, 15.12.2010, p. 162).

⁽¹⁰⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (1) litera (b) din regulamentul propus.

Dintr-o perspectivă practică, șeful secretariatului CERS îndeplinește deja majoritatea atribuțiilor enumerate în regulamentul propus. În ceea ce privește elaborarea propunerii de program anual al CERS, BCE consideră că CERS ar trebui să aibă în continuare posibilitatea de a răspunde în mod flexibil în vederea abordării eventualelor vulnerabilități ale sistemului financiar, care pot necesita o deviere temporară, cu caracter excepțional, de la programul de lucru anual, în funcție de împrejurările specifice situației respective.

2.3. *Reprezentarea externă a CERS de către șeful secretariatului CERS*

Regulamentul propus include posibilitatea ca președintele CERS să delege șefului secretariatului CERS atribuțiile ce îi revin în legătura cu reprezentarea externă a CERS ⁽¹⁾. BCE susține în general obiectivul Comisiei de a consolida rolul șefului secretariatului CERS prevăzând delegarea anumitor sarcini. Cu toate acestea, BCE consideră că regulamentul propus ar trebui să clarifice dacă șeful secretariatului CERS poate de asemenea să reprezinte CERS în legătură cu atribuțiile prevăzute la articolul 19 alineatele (1), (4) și (5) din Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 cu privire la responsabilitate și obligații de raportare ⁽²⁾. Având în vedere importanța asigurării responsabilității CERS, BCE apreciază că președintele CERS ar trebui să asigure în continuare reprezentarea externă a CERS în ceea ce privește atribuțiile prevăzute la articolul 19 alineatele (1), (4) și (5) din Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 și ar trebui să poată să delege această reprezentare externă numai vicepreședintelui CERS.

2.4. *Modificări legate de instituirea MUS*

Pentru a ține seama de crearea uniunii bancare în general și de instituirea MUS în special, regulamentul propus îl include pe președintele Consiliului de supraveghere al BCE printre membrii Consiliului general cu drept de vot ⁽³⁾ și în Comitetul director ⁽⁴⁾, și pe reprezentant acestuia în CCT ⁽⁵⁾. Instituirea uniunii bancare și modificările aferente la nivelul cadrului instituțional pentru supravegherea prudențială a instituțiilor de credit după înființarea MUS sunt relevante pentru atribuțiile și funcțiile CERS. În consecință, BCE apreciază modificările propuse de Comisie, care sunt în general în concordanță cu recomandările anterioare ale BCE cu privire la îmbunătățirea guvernancei CERS ⁽⁶⁾. BCE observă că regulamentul propus atribuie președintelui Consiliului de supraveghere drept de vot în cadrul Consiliului general al CERS și asigură reprezentarea președintelui Consiliului de supraveghere în Comitetul director al CERS. În abordarea acestor aspecte specifice s-ar putea acorda atenția cuvenită asigurării unui echilibru între dimensiunea europeană a MUS și nevoia de a asigura un echilibru instituțional din perspectiva deținerii sau nu a dreptului de vot între reprezentanții în materie de supraveghere bancară ai statelor membre participante la uniunea bancară și ai statelor membre neparticipante.

2.5. *Participarea autorităților din țările terțe la Consiliul general al CERS*

Comisia propune eliminarea dispoziției din Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 prin care se prevede că participarea la activitatea CERS poate fi deschisă reprezentanților la nivel înalt ai autorităților relevante din țările terțe, în special din țările Spațiului Economic European. Participarea acestora este strict limitată la chestiunile care prezintă o importanță deosebită pentru țările respective ⁽⁷⁾. Această dispoziție servește drept temei juridic pentru Consiliul general al CERS pentru a invita reprezentanți la nivel înalt ai autorităților relevante din țările terțe și permite CERS să instituie mecanisme care să specifice natura, amploarea și aspectele procedurale ale implicării țărilor terțe respective în activitatea CERS ⁽⁸⁾. BCE sugerează păstrarea acestei dispoziții în vederea menținerii flexibilității necesare CERS pentru a implica în continuare în activitatea CERS, dacă este cazul, acești reprezentanți la nivel înalt ai autorităților relevante din țările terțe.

3. **Avertismentele și recomandările CERS**

3.1. *BCE în calitate de destinatar al avertismentelor și recomandărilor CERS*

Regulamentul propus modifică Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 pentru a prevedea, printre altele, că avertismentele și recomandările CERS pot fi adresate și BCE, în calitate sa de autoritate competentă sau desemnată în statele membre participante la MUS, pentru atribuțiile conferite BCE în temeiul articolului 4 alineatele (1) și (2) și al articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1024/2013. BCE apreciază clarificarea listei potențialilor destinatari ai avertismentelor și recomandărilor CERS, care ia în considerare în mod corespunzător instituirea uniunii bancare și modificările aferente la nivelul structurii instituționale a cadrului de reglementare privind politica macroprudențială ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (2) litera (b) din regulamentul propus.

⁽²⁾ A se vedea de exemplu articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1092/2010.

⁽³⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (3) litera (a) punctul (i) din regulamentul propus.

⁽⁴⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (5) litera (a) punctul (i) din regulamentul propus.

⁽⁵⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (7) litera (a) punctul (ii) din regulamentul propus.

⁽⁶⁾ A se vedea punctele 2.1, 2.2 și 5.1 din Avizul CON/2015/4; a se vedea de asemenea pagina 10 din Contribuția BCE.

⁽⁷⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (4) din regulamentul propus.

⁽⁸⁾ A se vedea articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 1092/2010.

⁽⁹⁾ A se vedea pagina 2 din Contribuția BCE.

3.2. Transmiterea avertismentelor și recomandărilor CERS către Parlamentul European

BCE sprijină în general propunerea de a transmite Parlamentului European avertismentele și recomandările CERS ⁽¹⁾. Cu toate acestea, BCE ar dori să sublinieze că, pentru a reduce potențialele riscuri legate de o divulgare prematură sau nejustificată a unor informații sensibile cu privire la piețe care ar putea să compromită stabilitatea financiară în Uniunea Europeană, toate organismele ar trebui să asigure un regim strict de confidențialitate și de secret profesional. Orice creștere a numărului de destinatari ai avertismentelor și recomandărilor CERS trebuie să ia pe deplin în considerare aceste riscuri, care iau naștere înainte ca aceste avertismente și recomandări CERS să fie comunicate publicului larg.

4. Colectarea și schimbul de informații

4.1. Implicarea AES în ceea ce privește cererile de informații dezagregate adresate băncilor centrale din SEBC

BCE apreciază că regulamentul propus ar putea fi completat prin clarificarea sferei de aplicare a articolului 15 alineatul (7) din Regulamentul (UE) nr. 1092/2010. În prezent nu este clar din formularea acelei dispoziții dacă și AES trebuie să fie consultate atunci când CERS solicită informații dezagregate de la băncile centrale din SEBC. BCE nu vede nici un motiv pentru implicarea AES în evaluarea justificării și adecvării solicitării CERS de informații care nu intră în sfera activității de supraveghere. Prin urmare, BCE sugerează clarificarea faptului că AES trebuie consultate doar dacă solicitările CERS privesc informații dezagregate în materie de supraveghere.

În cazul în care BCE recomandă modificarea regulamentulului propus, propunerile de redactare specifice însoțite de o explicație în acest sens se regăsesc într-un document tehnic de lucru separat. Documentul tehnic de lucru este disponibil în limba engleză pe website-ul BCE.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 2 martie 2018.

Președintele BCE

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (8) litera (b) din regulamentul propus.